

Îngrijirea copiilor de vârstă școlară în UE

foaie **informativă**

CARE este contextul?

Îngrijirea copiilor capătă o importanță tot mai mare în cadrul politicii sociale europene. Îmbunătățirea asigurării îngrijirii copiilor constituie o cale principală de a încuraja și favoriza intrarea femeilor pe piața forței de muncă și de a atinge astfel obiectivele strategiei de la Lisabona privind ocuparea forței de muncă, în care se prevede ca până în anul 2010 să se ajungă la o rată de 60% a ocupării forței de muncă feminine. Asigurarea unei îngrijiri de calitate ridicată a copiilor constituie și o modalitate de a sprijini familiile, de a favoriza un echilibru mai bun între viața profesională și cea personală și – în special – de a asigura bunăstarea copiilor înșiși, de vreme ce se recunoaște tot mai des că sărăcia și excluderea socială continuă să afecteze un mare număr de copii în Europa.

DE CE acest studiu?

Problema îngrijirii copiilor a fost studiată pe larg în ultimii ani. Cu toate acestea, domeniul îngrijirii extrașcolare a copiilor de vârstă școlară (între 5 și 12 ani) nu a atras aceeași atenție. Această formă de îngrijire include orice fel de program desfășurat în afara programului școlar obligatoriu care include elemente de îngrijire fizică, socializare, jocuri și/sau activități educative. Fundația a efectuat un studiu aprofundat privind îngrijirea extrașcolară a copiilor, cu o atenție specială acordată evoluțiilor privind ocuparea forței de muncă și buna practică în domeniul îngrijirii copiilor. Studiul Fundației a explorat două aspecte esențiale ale problemei: inițiative din domeniul ocupării forței de muncă sprijinind dezvoltarea unei forțe calificate de muncă pentru îngrijirea copiilor, precum și măsura în care aceasta este abordabilă și poate fi asigurată pe termen lung pentru copiii din zonele defavorizate (zone cu o densitate ridicată a gospodăriilor care trăiesc în sărăcie și lipsuri).

Serviciile care fac obiectul studiului cuprind centre de zi, programe înainte și după școală în unități publice, private și terțiare, precum și alte servicii reglementate și pe bază de voluntariat. Pe lângă trecerea în revistă a publicațiilor care prezintă situația din UE, prima etapă a cercetării a analizat potențialul de creare de locuri de muncă pentru îngrijirea copiilor în Austria, Cipru, Ungaria, Polonia, Suedia și în Regatul Unit. A doua etapă, dedicată asigurării îngrijirii copiilor în zonele defavorizate, a analizat situațiile naționale din Belgia, Republica Cehă, Estonia, Germania, Portugalia și, din nou, Regatul Unit.

CARE sunt concluziile?

Ocuparea forței de muncă, formare profesională și servicii

- Pe ansamblu, îngrijirea copiilor este un sector în dezvoltare în întreaga UE. Cu toate acestea, condițiile de lucru în statele membre studiate diferă în ceea ce privește modul de lucru, orarul și gradul de acoperire.
- În statele membre în care îngrijirea extrașcolară a copiilor este asigurată majoritar de către cadre didactice, remunerarea și imaginea celor care lucrează în sectorul îngrijirii copiilor tind să fie mai ridicate.
- Există diverse calificări și programe de formare în cadrul UE, în unele state membre îngrijirea fiind asigurată de profesori calificați, iar în altele de către personal nedidactic cu o calificare inferioară.
- Serviciile de îngrijire a copiilor ar trebui să răspundă nevoilor copiilor și să ofere diverse activități stimulatoare și participative corespunzătoare vârstei. Este, de asemenea, esențial ca îngrijirea să corespundă și nevoilor familiilor, oferind orare flexibile și servicii modice.

Îngrijirea în zonele defavorizate

- Localurile și serviciile la dispoziția copiilor din zonele defavorizate deseori lipsesc sau sunt inadecvate.
- Principalele caracteristici ale programelor de îngrijire extrașcolară a copiilor din zonele defavorizate sunt sprijinul sectorului public, implicarea comunității și serviciile unificate.
- Serviciile de îngrijire extrașcolară a copiilor funcționează cu mai mult succes și au un impact superior acolo unde comunitatea locală se implică în dezvoltarea și gestionarea acestora.
- Familiile din zonele defavorizate întâmpină deseori un număr de probleme care sunt mai bine abordate într-o manieră globală, printr-o îngrijire care operează în parteneriat cu alte servicii, cum sunt serviciile de asistență socială, de educație și de sănătate.

- În unele zone, îngrijirea extrașcolară abordează de obicei problemele specifice întâmpinate de familiile aparținând minorităților etnice și urmărește să contribuie la îmbunătățirea prezenței și a rezultatelor școlare, să ofere sprijin lingvistic și să promoveze integrarea socială.
- Îngrijirea extrașcolară este oferită și copiilor cu dizabilități fizice, cu tulburări de învățare sau copiilor proveniți din familii ce se confruntă cu probleme cum ar fi violența domestică, abuzul de droguri și alcool.

Integrarea socială și egalitatea de șanse

- Serviciile de îngrijire a copiilor ar trebui să promoveze o armonizare reușită a vieții profesionale și de familie.
- Creșterea ocupării forței de muncă în sectorul îngrijirii copiilor poate contribui la asigurarea de șanse egale tuturor copiilor și în același timp poate mări participarea femeilor la piața forței de muncă.
- Chestiunile privind egalitatea se pot reflecta atât în ocuparea forței de muncă din sector, cât și în asigurarea serviciilor.
- Sectorul îngrijirii copiilor ar trebui să sprijine o forță de muncă diversificată, care să reflecte diversitatea copiilor pentru care se asigură îngrijirea.
- În cadrul forței de muncă există un dezechilibru între sexe care trebuie remediat: de exemplu, prin crearea unor stimulente pentru a recruta mai mulți bărbați în acest sector și prin identificarea unor personalități-model care să reprezinte valorile îngrijirii copiilor ca profesie de urmat.

Perspective privind partenerii sociali

Sindicatele sunt, din mai multe motive, favorabile îmbunătățirii îngrijirii extrașcolare a copiilor. Îngrijirea extrașcolară este văzută ca aducând următoarelor avantaje: este în beneficiul lucrătorilor, duce la creșterea participării femeilor la piața forței de muncă, îmbunătățește șansele pentru dezvoltarea carierei, reduce stresul resimțit de lucrătorii cu copii, aduce rezultate pozitive privind sănătatea atât pentru copii, cât și pentru părinți și creează locuri de muncă, în special în comunitățile defavorizate. Sindicatele sunt, de asemenea, interesate de îmbunătățirea condițiilor de muncă și a posibilităților de avansare a personalului de îngrijire.

Angajatorii sunt și ei foarte interesați de îmbunătățirea ofertei. Pentru a putea fi competitive, companiile au nevoie de o forță de muncă calificată, serioasă și productivă. Îngrijirea extrașcolară poate contribui la aceasta prin mărirea numărului de lucrători din care angajatorii pot recruta personal. Atunci când lucrătorii au acces la o îngrijire extrașcolară de încredere, sunt mai multe șanse ca ei să rămână la același angajator – un considerent important atunci când

Fundația Europeană pentru Îmbunătățirea Condițiilor de Viață și de Muncă
Wyattville Road, Loughlinstown, Dublin 18, Irlanda
Telefon: (+353 1) 204 31 00
Email: postmaster@eurofound.europa.eu
Website: <http://www.eurofound.europa.eu>

se iau în calcul costurile de recrutare și de calificare pentru un angajat. În afară de aceasta, o mai bună ocupare a forței de muncă în zonele defavorizate generează venituri mai mari pe familie: afacerile vor beneficia la rândul lor de circulația mai intensă a banilor în economia locală.

Și autoritățile publice au de profitat de pe urma asigurării unei îngrijiri de bună calitate, abordabilă și accesibilă – atât în general, cât și în special în zonele dezavantajate. Asigurarea acestei îngrijiri poate contribui la atingerea de către autoritățile publice a obiectivelor lor strategice privind reducerea sărăciei, îmbunătățirea frecvenței sistemului de învățământ, dezvoltarea economică, integrarea socială, siguranța comunității, ameliorarea stării de sănătate și armonizarea raportului viață profesională-viață personală. Ea poate ajuta autoritățile publice să abordeze și problemele pe termen lung ale schimbărilor demografice și ale concurenței globale.

CE URMEAZĂ?

În Europa, îngrijirea copiilor existentă se caracterizează în mare parte prin lipsa de disponibilitate, costuri ridicate, inaccesibilitate, calitatea scăzută a serviciilor și inadecvarea ofertei. Un punct important pentru politici este, prin urmare, sprijinirea în întreaga Europă a serviciilor de îngrijire a copiilor de care să beneficieze în mod egal toți copiii.

Inițiativele care măresc calitatea și disponibilitatea serviciilor de îngrijire sunt încurajate și ar trebui sprijinite pentru a asigura că îngrijirea extrașcolară este o experiență generoasă care sprijină dezvoltarea personală, emoțională și cognitivă a copiilor. Ridicarea calității îngrijirii va asigura, la rândul său, părinții că propriii lor copii sunt îngrijiți cât timp ei sunt la serviciu și, prin aceasta, va duce la creșterea participării părinților la piața forței de muncă și la consolidarea economiei.

Dezvoltarea politicii de îngrijire a copiilor ar trebui continuată ca o politică de sine stătătoare; programul de politici de protecție socială este un instrument esențial pentru a se asigura faptul că dezvoltarea unei astfel de politici este abordată într-un mod orientat după nevoile copilului.

Informații suplimentare

Teresa Renehan, responsabil pentru comunicarea externă:
ter@eurofound.europa.eu

Rapoarte principale

Employment developments in childcare services for school-age children

<http://www.eurofound.europa.eu/publications/htmlfiles/ef0632.htm>

Out-of-school care services for children living in disadvantaged areas

<http://www.eurofound.europa.eu/publications/htmlfiles/ef0752.htm>

Rapoarte naționale

Acestea sunt disponibile la <http://www.eurofound.europa.eu/areas/labourmarket/childcare.htm>

Alte cercetări ale Fundației

Informații despre alte proiecte de cercetare privind viitorul sectorului de îngrijire a copiilor sunt disponibile la

<http://www.eurofound.europa.eu/emcc>

Aspecte ale relațiilor industriale ale îngrijirii copiilor sunt discutate în *Reconciliation of work and family life and collective bargaining in the European Union: An analysis of EIRO articles*

<http://www.eurofound.europa.eu/publications/htmlfiles/ef0606.htm>